

Sygn. akt VU 46/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku P. Z. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania P. Z. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 listopada 2015 r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy P. Z. (1) prawo do przeliczenia kapitału początkowego przy uwzględnieniu w podstawie wymiaru emerytury wynagrodzeń z 10 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, to jest z lat 1972-1981, ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na poziomie 105,47 % i pozostawiając organowi rentowemu szczegółowe wyliczenie świadczenia przy założeniu, że zarobki wnioskodawcy wynosiły w spornym okresie: w 1975 roku – 33.831,25 zł (słownie trzydzieści trzy tysiące osiemset trzydzieści jeden złotych 25/100), a w 1976r.- 35.753,50 zł (słownie trzydzieści pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt trzy złote 50/100);

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt V U 46/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ponownie ustalił kapitał początkowy P. Z. (1), który wyniósł, na dzień 1 stycznia 1999 roku, 133.724,47 złotych.

W odwołaniu z dnia 22 grudnia 2015 roku sprecyzowanym na rozprawie w dniu 7.10.2016 r. P. Z. (1) wniósł o ponowne ustalenie kapitału początkowego. Nie zgodził się z decyzją kwestionując wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru. Wniósł o ponowne ustalenie wynagrodzenia w 1975 i 1976 r. przez uwzględnienie przy ustalaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenia otrzymywanego w latach 1975-1976 w oparciu o dane z umowy o pracę z dnia 28 sierpnia 1975 roku oraz aneksu do umowy z dnia 31 lipca 1976 roku zawartych z (...) Przedsiębiorstwem (...).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, iż brak jest podstaw do ustalenia wynagrodzenia w oparciu o umowę o pracę i angaż, ponieważ nie jest znana liczba godzin jaką wnioskodawca przepracował w danym okresie rozliczeniowym.

Na rozprawie z dnia 7 października 2016 roku wnioskodawca sprecyzował odwołanie w ten sposób, iż przy obliczaniu wynagrodzenia za lata 1975-1976 uwzględnić stawkę wynikającą z załączonych do odwołania dokumentów przy przyjęciu 8 godzinnego czasu pracy oraz stawki godzinowej wraz z dodatkiem za dodatkowe czynności oraz premią od całej kwoty wynagrodzenia.

Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku Sąd zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego przy przyjęciu za okres od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 lipca 1976 roku wysokości wynagrodzenia wynikającej z umowy o pracę z dnia 22 sierpnia 1975 roku, natomiast za okres od 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku przy uwzględnieniu wynagrodzenia wynikającego z angażu z dnia 31 lipca 1976 roku zakładając, iż wnioskodawca świadczył pracę w 8 godzinnym czasie pracy, a soboty według obowiązujących przepisów.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca P. Z. (1), urodzony w dniu (...), dnia 20 października 2015 roku złożył wniosek o emeryturę.

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 1-6 akt emerytalnych)

W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych wnioskodawca podał, że w okresie od 28 sierpnia 1975 roku do 31 sierpnia 1981 roku pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.

(dowód: informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych, k. 4-6 akt emerytalnych, świadectwo pracy, k. 49 akt kapitałowych)

Decyzją z dnia 23 października 2015 roku o ustaleniu kapitału początkowego

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy P. Z. (1) na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1972 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku. Wyliczony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 94,91%. ZUS przyjął za udowodnione okresy składkowe w ilości 25 lat, 1 miesiąca i 10 dni. W oparciu o powyższe kapitał początkowy wnioskodawcy obliczono na kwotę 129.822,44 zł.

(dowód: decyzja o ustaleniu kapitału początkowego, k. 5-8 akt kapitałowych)

Decyzją z dnia 26 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z zastosowaniem przepisów art. 174 ust. 3b ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) w brzmieniu ustalonym przepisami ustawy z 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS dokonał ponownego ustalenia kapitału początkowego P. Z. (1) na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1972 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku. Wobec braku dokumentacji płaconej z okresu od 28.08.1975 r. do 31.12.1976 r. do obliczenia wysokości podstawy wymiaru kapitału za 1975 r. i 1976 r. ZUS przyjął kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiar czasu pracy w oparciu o art. 15 ust. 2 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. Organ rentowy przyjął zarobki: za 1975 r. w wysokości 25.752,70 zł (4.955 zł minimalne wynagrodzenie za okres 28.08.1975 r. do 31.12.1975 r. + 7.297,70 zł + 13.500 zł), za 1976 r. 14.400 zł (minimalne wynagrodzenie za cały rok). Wyliczony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 99,60%. ZUS przyjął za udowodnione okresy składkowe w ilości 25 lat, 1 miesiąca i 10 dni. W W oparciu o powyższe kapitał początkowy wnioskodawcy obliczono na kwotę 133.724,47 zł.

(dowód: decyzja z dnia 26 listopada 2015 roku, k. 9 akt kapitałowych II)

W spornym okresie od dnia 28 sierpnia 1975 r. do dnia 31.12.1976 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) wP. wnioskodawca w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca.

W ramach wykonywanej pracy wnioskodawca od dnia 28 sierpnia 1975 roku do 31 lipca 1976 roku kierował i obsługiwał samochód asenizacyjny, a od dnia 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku samochód typu śmieciarka.

Ubezpieczony pracował przez 8 godzin dziennie w godzinach od 7:00 do 15:00 oraz w 4 ustawowe soboty w miesiącu w wymiarze 6 godzin.

W okresie zatrudnienia od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 lipca 1976 roku wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 11,50 złotych za godzinę (w tym 4 zł dodatku za rodzaj prowadzonego pojazdu) oraz 500 zł dodatku specjalnego za wykonywanie dodatkowych czynności przy obsłudze samochodu asenizacyjnego oraz 15% miesięcznej premii od całej kwoty wynagrodzenia.

W okresie pracy od dnia 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku wysokość wynagrodzenia P. Z. (2) wyniosła 12,00 zł stawki godzinowej oraz 15 % premii od całej kwoty wynagrodzenia.

(dowód: świadectwo pracy-k. 49 akt o świadczenie przedemerytalne, umowa o pracę z dnia 28 sierpnia 1975 roku, k. 3 akt sprawy, angaż, k. 4 akt sprawy, zeznania świadka A. M. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 2:04 do minuty 4:49, protokół z rozprawy, k. 25-26 akt sprawy, zeznania świadka Z. M. na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 4:49 do minuty 7:48, protokół z rozprawy, k. 25-26 akt sprawy, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku od minuty 8:01 do minuty 15:28, protokół z rozprawy, k. 25-26 akt sprawy)

W piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2016 roku organ rentowy obliczył hipotetyczny kapitał początkowy przyjmując w okresie od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 grudnia 1976 roku, od poniedziałku do piątku, 8 - godzinny wymiar czasu pracy, natomiast w soboty 6-godziny w 4 soboty pracujące, co dało łącznie:

- 806 godzin pracy w okresie od 28 sierpnia 1975 roku do 31 grudnia 1975 roku,

- 1364 godzin pracy w okresie od 1 stycznia 1976 roku do 31 lipca 1976 roku,

- 992 godziny pracy w okresie od 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku.

Organ rentowy wskazał, że przy uwzględnieniu wynagrodzenia wnioskodawcy wynikającego z angażu z dnia 31 lipca 1976 roku wysokość kapitału początkowego wyniosła 138.608,80 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 lat wyniósł 105,47%. Przy wyliczeniu tego wariantu uwzględniono:

- w okresie od 28 sierpnia 1975 roku do 31 lipca 1976 roku wysokość stawki godzinowej w kwocie 11,50 złotych, 500,00 złotych dodatku specjalnego miesięcznie oraz 15 % premii od całej kwoty wynagrodzenia

- w okresie od 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku wysokość stawki godzinowej 12,00 złotych oraz 15 % premii od całej kwoty wynagrodzenia.

(dowód: pismo procesowe organu rentowego, k. 32 akt sprawy)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie jest częściowo uzasadnione.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone

nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Organ rentowy przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia skarżącego, które otrzymywał skarżący podczas pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. w okresie od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 grudnia 1976 roku przyjął minimalne wynagrodzenie pracowników obowiązujące w tym okresie, gdyż ze względu na brak podstaw do ustalenia przepracowanych przez wnioskodawcę godzin w danym okresie, nie mógł ustalić podstawy wymiaru składek. Organ rentowy podniósł również, iż w angażu z dnia 31 lipca 1976 roku brak jest informacji o tym, aby wnioskodawca podczas pracy jako kierowca śmieciarki otrzymywał dodatek za wykonywanie dodatkowych czynności w wysokości 500 zł.

Wnioskodawca wnosił natomiast o obliczenie wysokości wynagrodzenia za sporny okres przy przyjęciu, iż świadczył on pracę w wymiarze 8 godzin pracy dziennie i otrzymywał wynagrodzenia od 28 sierpnia 1975 roku do 31 lipca 1976 roku w wysokości 11,50 stawki godzinowej, 500,00 złotych dodatku za wykonywanie dodatkowych czynności przy obsłudze samochodu asenizacyjnego i 15% premii od całego wynagrodzenia, natomiast od dnia 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku - 12,00 złotych stawki godzinowej, 500,00 złotych za wykonywanie dodatkowych czynności przy obsłudze śmieciarki oraz 15% premii od całego wynagrodzenia.

W związku z powyższym sporną kwestią był wymiar czasu pracy świadczonej przez wnioskodawcę oraz otrzymywane przez niego wynagrodzenie w postaci dodatku specjalnego jako kierowca pojazdu typu śmieciarka.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar wykazania, iż świadczył on pracę w 8 godzinnym wymiarze czasu pracy oraz że otrzymywał dodatek specjalny w okresie pracy jako kierowca śmieciarki.

Wnioskodawca częściowo sprostął temu obowiązkowi.

Wymiar czasu pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. w okresie od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 grudnia 1976 roku Sąd ustalił w oparciu o spójne i korespondujące ze sobą, a co za tym idzie wiarygodne, zeznania świadków: A. M. oraz Z. M., którzy w spornym okresie pracowali razem z P. Z. (1) oraz zeznania samego wnioskodawcy.

Z przedstawionego wyżej materiału dowodowego wynika, iż P. Z. (1) w spornym okresie od dnia 28 sierpnia 1975 roku do dnia 31 grudnia 1976 roku pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. Do obowiązków wnioskodawcy w tym okresie należała obsługa i kierowanie samochodu asenizacyjnego, a od 1 sierpnia 1976 roku do 31 grudnia 1976 roku śmieciarki. Ubezpieczony pracował przez 8 godzin dziennie w godzinach od 7:00 do 15:00, również w soboty w wymiarze 6 godzin w 4 soboty pracujące.

Sąd nie uwzględnił natomiast odwołania wnioskodawcy od decyzji o ponownym przeliczeniu kapitału początkowego w zakresie w jakim wnosił on aby do wynagrodzenia otrzymywanego w okresie od dnia 1 sierpnia 1976 roku do dnia 31 lipca 1976 roku doliczyć dodatek za wykonywanie dodatkowych czynności przy obsłudze śmieciarki w wysokości 500,00 złotych. W angażu przedstawionym przez wnioskodawcę brak jest bowiem informacji o otrzymywanym przez wnioskodawcę dodatku specjalnym. Podkreślić należy, że w poprzedzającym ten okres czasie wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu asenizacyjnego i w związku z obsługą tego samochodu przysługiwał mu dodatek do wynagrodzenia, zaś od dnia 1 sierpnia 1976 r. P. Z. (1) obsługiwał samochód typu śmieciarka. Wnioskodawca nie przedstawił dowodów pozwalających na uznanie, iż podczas świadczenia pracy jako kierowca śmieciarki wykonywał czynności dodatkowe, które uzasadniałyby otrzymywanie dodatku specjalnego.

W związku z powyższym na podstawie przedstawionych przez organ rentowy, w związku z zobowiązaniem Sądu, hipotetycznych wyliczeń kapitału początkowego należało przyjąć, iż zarobki wnioskodawcy za 1975 rok w łącznej wysokości wyniosły 33.831,25 zł. Jest to bowiem suma uzyskanych przez ubezpieczonego dochodów za ten okres. Natomiast zarobki wnioskodawcy stanowiące uzyskany dochód w roku 1976 roku wyniosły 35.753,50 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 i 2 wyroku.